

**Název školy: ZŠ A MŠ ÚDOLÍ DESNÉ,
DRUŽSTEVNÍ 125**

**Název projektu: Ve svazkové škole aktivně -
interaktivně**

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3465

Autor: Mgr. Ivona Loubalová

Tematický okruh: Literatura – 8. ročník

Název: VY_32_INOVACE_10 Božena Němcová

Vytvořeno:

červen 2013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

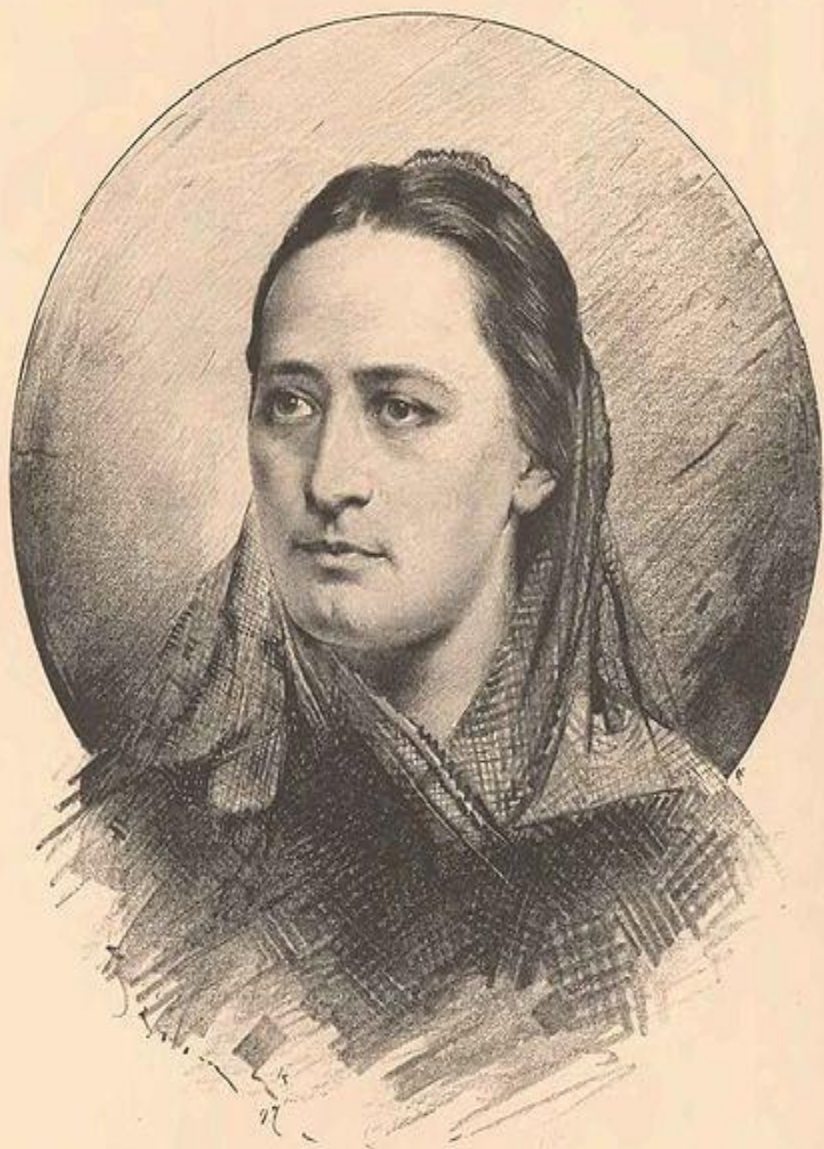
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace

Digitální učební materiál je určen pro výkladovou hodinu o životě a literární tvorbě Boženy Němcové. Žáci získají přehled o autorčiných nejznámějších dílech.

Úvodní část je doplněna společnou četbou a rozbořem vybraných děl, ukázkami z filmových adaptací.

BOŽENA NEMCOVÁ.

Božena Němcová

(1820 – 1862)

- spisovatelka, sběratelka pohádek a pověstí, **zakladatelka novodobé české prózy** (realismus > venkovská tematika)
- dívčí jméno **Barbora Panklová**
- dětství prožila v Ratibořicích u České Skalice > navštěvovala zde školu
- velký vliv na ni měla její babička Marie Magdalena Novotná
- v 17 letech se na přání rodičů provdala za **Josefa Němce** > úředník finanční stráže, uvědomělý vlastenec, 2x starší

- Němec byl často služebně překládán > rodina se stěhovala s ním (Čechy, Morava, Slovensko, Uhry)
- měli 4 děti > nejstarší Hynek zemřel na tuberkulózu > autorčino nejtěžší životní období
- manželství nebylo šťastné > rozdíl věkový, názorový, časté hádky, fyzické napadání > rozchod > Němcová žila krátký čas sama s dětmi
- finanční potíže > živila se příležitostným psaním, úklidem, žehlením > dluhy, půjčky
- onemocněla > zemřela v bídě > psychicky i fyzicky vyčerpaná

Literární tvorba

- první pokusy v Praze za podpory přátel V. B. Nebeského a K. J. Erbena
- psala česky
- typické rysy: životní optimismus, touha objevit všední lidskost a harmonii
- báseň: **Ženám českým**
- pohádky: **Národní báchorky a pověsti**
Slovenské pohádky a pověsti
- rozsáhlejší prózy: **Pohorská vesnice**
V zámku a podzámčí

- ◎ **povídky:** **Divá Bára**
Chyže pod horami
Karla
Pan učitel
Dobrý člověk
Chudí lidé
- ◎ **cestopisy:** **Obrázky ze života slovenského**
- ◎ **Obrazy z okolí Domažlického** - publicistická próza; zachycuje místní folklór, zvyky, tradice

Babička (1855)

- nejznámější dílo > novela
- vzniklo v nejtěžším životním období Němcové (smrt syna)
- přeloženo do mnoha jazyků; zfilmováno
- prolínání romantismu s realismem
- zachycuje dění na venkově se všemi zvyky > vzpomínky na šťastné dětství v ratibořickém údolí
- hl. postava > babička > silně zidealizovaná > symbolem dobra a lásky
- dílo vyznívá optimisticky i přes smrt babičky

Zdroje

- www.wikipedia.cz
- BAUER, Alois. *Čeština na dlani*. Olomouc: Rubico, 2007, ISBN 80-7346-068-8.
- LEDERBUCHOVÁ, Ladislava; STEHLÍKOVÁ, Monika. *Čítanka 8*. Plzeň: Fraus, 2005, ISBN 80-7238-422-8.
- VIEWEGHOVÁ, Thea. *Čítanka pro 8. ročník*. Brno: Nová škola, 2009, ISBN 80-7289-110-3.
- VILÍMEK, Jan. *wikipedia.cz* [online]. [cit. 26.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Bo%C5%BEena_N%C4%9Bmcov%C3%A11.jpg